

DOI: 10.31636/pmjuat.1.34530

Аналіз рекомендацій з медичної реабілітації осіб з інвалідністю

Безсмертний Ю. О., Безсмертна Г. В.

Науково-дослідний інститут реабілітації осіб з інвалідністю Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова, м. Вінниця, Україна

Основними формами реабілітаційних заходів, що представлені в індивідуальній програмі реабілітації (ІПР) особи з інвалідністю, є: надання реабілітаційних послуг (з медичної, професійно-трудової та соціальної реабілітації); забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації, виробами медичного призначення; матеріальне забезпечення. Обсяг рекомендацій з усіх видів реабілітації, що призначаються щороку медико-соціальними експертними комісіями України, є масштабним. Так, у 2017 р. рекомендації з медичної реабілітації в ІПР були визначені 511855 особам з інвалідністю, в т.ч. з відновної терапії – 495779 особам, що склало 96,86% від усіх рекомендацій з медичної реабілітації, з реконструктивної хірургії – 11455 особам (2,24%), ортезування – 4621 особам (0,90%), причому відносні показники практично не відрізнялись від минулорічних.

Рекомендації з медичної реабілітації здебільшого визначались особам з інвалідністю III групи (61,69% від загальної кількості), потім – з інвалідністю II групи (30,63%) і лише 7,68% – з інвалідністю I групи (більшість рекомендацій з медичної реабілітації надавалась особам з I-B групи), хоча ця категорія осіб потребує більшої уваги лікувально-профілактичних закладів.

Така ж тенденція простежується майже в усіх окремих областях. Лише в Чернігівській та Запорізькій областях рекомендації з медичної реабілітації визначаються особам

з інвалідністю I групи відповідно у 11,88 та 11,67% випадків; в той же час у Харківській області цей показник складає лише 4,51%. Незначний відсоток рекомендацій з медичної реабілітації призначається особам II групи у Чернівецькій (19,84) та Кіровоградській (20,10) областях, натомість представникам III групи в цих же областях (а також у Тернопільській та Рівненській) – більш ніж у 70% випадків. Лише в Одеській області та м. Києві заходи медичної реабілітації призначаються приблизно в рівній мірі особам з інвалідністю II та III груп, а в Черкаській області особам II групи медичну реабілітацію призначають частіше, ніж III групи (52,36 та 38,22% відповідно).

Представленість відновної терапії серед усіх заходів медичної реабілітації коливається від 89,21% у Донецькій області до 100,0% – у Житомирській. Натомість представленість реконструктивної хірургії набагато менша. Найчастіше вона визначається в ІПР у МСЕК Херсонської (6,35%) та Донецької (6,26%) областей, найменше – у Житомирській (не призначається взагалі), Івано-Франківській (0,02%), Харківській (0,13%), Запорізькій та Львівській областях (по 0,90%).

Для осіб з інвалідністю I групи найбільший відсоток рекомендацій з цього заходу визначений у м. Києві та Львівській області (18,46 та 14,93% – відповідно), II групи – в Закарпатській (54,72%) та Черкаській (48,62%), III групи – в Полтавській (81,64%),

Харківській (77,14%) та Вінницькій (76,32%) областях. Найменшою є питома вага цих рекомендацій серед заходів медичної реабілітації для представників I групи у Тернопільській (0,16%), Полтавській (0,24%) та Житомирській областях (в останній рекомендації з цього реабілітаційного заходу для осіб I та інших груп взагалі не визначались); для представників II групи – у Полтавській (18,12%) та Вінницькій (20,65%) областях; III групи – м. Києві (39,67%), Львівській (36,81%) та Житомирській областях (в останній рекомендації з реконструктивної хірургії взагалі не визначались).

Ще рідше призначається особам з обмеженими можливостями ортезування, причому в Житомирській та Черкаській областях воно не призначається взагалі, в Івано-Франківській, Миколаївській та Чернігівській областях – лише в поодиноких випадках; натомість у Донецькій та Полтавській областях цей реабілітаційний захід визначається найчастіше (4,54 та 3,10% від усіх медичних реабілітаційних заходів – відповідно). Аналогічна ситуація з цим різновидом медичної реабілітації спостерігалась і в минулому році.

Залежно від важкості інвалідності по Україні найбільше рекомендацій з ортезування було визначено в ІПП особам з інвалідністю III групи (56,65% від загальної кількості), найменше – I групи (10,47%), причому переважна кількість їх надавалася представникам

I-Б групи; особам II групи було визначено 32,87% від усіх рекомендацій. Серед областей за показником рекомендацій з ортезування, визначених особам I групи, лідувала Івано-Франківська область (40,0%), II групи – Закарпатська область (55,76%), III групи – Херсонська (80,00%). Взагалі не призначався цей реабілітаційний захід для представників I групи в Житомирській, Миколаївській, Чернігівській та Черкаській областях.

Слід зазначити, що у 2017 р. порівняно з 2016 р. дещо (на 0,6%) зменшилась питома вага осіб з інвалідністю I групи, яким були призначені рекомендації з реконструктивної хірургії та ортезування, проте було більше звернуто уваги на призначення ортезування представникам I-A групи порівняно з минулим роком (цей показник збільшився для I-A групи на 1,63%).

Отже, серед визначених медико-соціальними експертними комісіями України у 2017 р. особам з інвалідністю понад 511 тис. рекомендацій з медичної реабілітації охоплення відновною терапією наближалось до 100%, натомість представленість реконструктивної хірургії була набагато меншою (2,24%), ще рідше призначалось ортезування (0,90%). Рекомендації з медичної реабілітації здебільшого визначались особам з III групою інвалідності (61,69%) і лише 7,68% – з I групою, хоча ця категорія інвалідів потребує більшої уваги лікувально-профілактичних закладів.